



Nämndemännens Riksförbund

Nyhetsbrev nr 2-2010

Nämndemännens riksförbund (NRF) är en intresseorganisation för Sveriges nämndemän. Genom förhandlingar, överläggningar och diskussioner med myndigheter och politiska organisationer vill förbundet påverka såväl lagstiftning som beslut som berör nämndemännens verksamhet i domstolarna. NRF vill också öka nämndemännens inflytande och bidra till en modern anpassning för nämndemännens verksamhet i landets domstolar. Riksorganisationen utövar sin verksamhet genom lokala nämndemannaföreningar och direktanslutna nämndemän som inte har tillgång till lokal förening.

Det börjar nu bli dags att se framåt på 2010 och 2011. Vi är många nämndemän i NRF som tillsammans bildar en stark organisation som man måste lyssna till. Vi börjar med en nyhet som rör alla nämndemannaföreningar i Sverige

SAMARBETSAVTAL MELLAN DOMSTOLSVERKET OCH NÄMNDEMÄNNENS RIKSFÖRBUND

Nämndemännens riksförbund (NRF) har träffat ett samarbetsavtal med Domstolsverket (enheten för kompetensutveckling) som innebär att NRF fortsättningsvis tar emot och behandlar alla ansökningar från samtliga nämndemannaföreningar i Sverige som rör olika insatser för kompetensutveckling. Detta gäller för studiebesök och studieresor där NRF fördelar medel mellan de olika nämndemannaföreningarna.

NRF skall alltså fortsättningsvis ta emot och administrera **alla** ansökningar från samtliga nämndemannaföreningar, även de nämndemannaföreningar som inte är medlemmar i NRF, och besluta om medel för olika kompetensutvecklingsinsatser. Kompetensutvecklingsinsatsen skall vara direkt kopplad till uppdraget som nämndeman vid Sveriges domstolar och genomföras inom Sverige.

Alla nämndemannaföreningar ska genom denna överenskommelse vända sig direkt till NRF med sina ansökningar om medel för kompetensutveckling och resor – och kan följaktligen **inte** ansöka om medel varken hos de enskilda domstolarna eller hos Domstolsverket.

Anvisningar och ansökningsblankett finns på NRF:s hemsida eller kan rekvireras från riksförbundets kansli på telefon 070-242 33 21 eller via e-post riksforbundet.nrf@telia.com Välkommen med Er ansökan

ENKÄT TILL NRF MEDLEMSORGANISATIONER

NRF har tidigare skickat ut en enkätfråga via e-post till våra medlemsorganisationer och frågat vilka lämplighetsbehov vi bör ställa på våra nya kollegor som väljs för perioden 2011 – 2014. Förbundet har tacksamt mottagit många svarsskrivelser som för tillfället håller på att utvärderas. Om din förening ännu inte har hunnit svara ber vi er att göra det. Det är viktigt att vi ställer rekommendationer som är korrekta, entydiga och rimliga.

”För att stärka vårt gemensamma nämndemannainstitut är det viktigt att den som tjänstgör i domstol är lämplig för uppdraget. NRF anser att man via återkommande riktade informationsinsatser inför val av nya nämndemän skall försöka få de nominerade organen att målinriktat arbeta för att ta fram och tillämpa tydligare lämplighetskrav vid sammansättningen av nämndemannakåren.

Frågan, Vilka grundkrav eller rekommendationer skall vi ställa till valberedningarna i de politiska partierna på nya nämndemän som väljs för perioden 2011 – 2014”.

ARVODE FÖR FÖRBEREDELSEARBETE, REGELÄNDRING, LIKA BELOPP FÖR LIKA UPPDRAG

För närvarande är det endast nämndemän i förvaltningsrätt och kammarrätt som har möjlighet att få arvode för sitt förberedelsearbete i domstolen. Nämndemännens riksförbund (NRF) framför nu det absoluta kravet till justitiedepartementet att inläsningsarvode måste införas även för nämndemän i **hovrätt och tingsrätt**, det vill säga till alla nämndemän vid Sveriges domstolar som får någon form av hemsänt material att läsa in. Nämndemän i hovrätt får – som alla vet – inför tjänstgöringen uppgifter, hemskickat som gäller handläggningen i domstolen. Samma sak har nu börjat gälla för nämndemän i vissa tingsrätter. Detta förfarande sker som en viktig åtgärd för att rättens ledamöter i god tid skall få tillgång till samma material och vara väl förberedda inför sin förhandling.

Domstolsverket föreslog i en rapport 1992 att nämndemännen i hovrätt skulle få rätt till arvode för det förberedande arbetet som inläsningen innebär. Efter DV:s förslag infördes visserligen ett förberedelsearvode för nämndemän – då i kammarrätt men inte i hovrätt. Man ville avvakta hur den framtida domstolsprocessen skulle komma att se ut.

Mot förslaget att införa ett arvode för förberedelsearbete för nämndemännen i hovrätt framhölls att nämndemännen i hovrätt deltar i muntliga förhandlingar där tingsrättens dom och annat relevant material går igenom. Så är det inte längre.

Med den nya rättegångsordningen ”En modernare rättegång” måste allt utskickat material ägnas närmare genomläsning i förväg. Detta gäller i huvudsak hovrättens nämndemän men även för tingsrättens ledamöter.

Eftersom förfarandet i domstolen numera blir mer och mer skriftligt krävs att nämndemännen i förväg läser in sig på, för det mesta, ett ganska omfattande material. Det är också klarlagt – efter samtal med nämndemän och representanter för olika nämndemannaföreningar – att de nämndemän som inte ägnar tid åt sådan förberedelse får svårigheter att följa den föredragning som föregår avgörandet av målet.

Enligt NRF:s mening är det förberedande arbetet som nämndemännen i hovrätt och tingsrätt utför av sådan art och omfattning att det är absolut motiverat med ett särskilt förberedelsearvode. Vi vet nu hur den framtida hovrätts- och tingsrättsprocessen under 1990 talet har utformats. NRF kräver därför en anpassad regeländring som gör det möjligt för alla nämndemän – oavsett domstol, som läser in material inför sin förhandling – att tillerkännas sådant arvode.

NRF begär därför att Justitiedepartementet beslutar om förberedelsearvode och tillsammans med Domstolsverket tar fram ett regelsystem/instruktion som skall tillämpas av **alla** domstolar i Sverige. Förberedelsearbetet är en viktig del i kommunikationen mellan rättens ledamöter och måste naturligtvis betraktas även för nämndemännen som en ansevärd del av arbetet i domstolen. Otvivelaktigt måste sådant arbete som utförs i hemmet arvoderas – ett förhållande som idag framstår inte bara som rimligt, utan även som tveklöst rättvist.

VERA-SYSTEMET OCH NÄMNDEMÄNNEN

Sedan det datoriserade stödsystemet VERA togs i bruk 2005 i domstolarna har det successivt utvecklats, men nämndemännen har inte tagits in i systemets struktur. Särskilt i de större domstolarna kan det föreligga ett behov av ett system för schemaläggning av nämndemännens tjänstgöring. Dessutom utgör VERA-systemet en bas för annonsering på elektroniska anslagstavlor. Enligt NRF:s uppfattning skall parternas namn tillkännages på anslagstavlan, således även nämndemännens.

Nämndemännens Riksförbund anser att nämndemännens tjänstgöring bättre skulle kunna fördelas om ett översiktligt system tillämpades. NRF ser ett utvecklat VERA-system som det mest lämpade för detta. Dessutom skulle risken för fel kunna elimineras och arbetet för personalen kunna förenklas.

Nämndemännens Riksförbund har därför hemställt hos Domstolsverket – att med beaktande av brukarnas synpunkter successivt införa nämndemännens tjänstgöring i VERA-systemet, och att det sker utan onödigt dröjsmål.

DEN NYA KOMMUNIKATIONSTEKNIKENS AVIGSIDOR

NRF har hos Brottsofferfonden sökt projektmedel på 600 000 kr för utbildningsbidrag till landets nämndemän för rubricerade ämne. Dagens utveckling inom den moderna kommunikationstekniken, med de sociala medierna, leder ibland, som vi vet, till lagstridig användning på detta område. Vi kan också konstatera att utvecklingen går mycket snabbt och att metoderna är många och därmed är brotten också svåra att upptäcka när det sker.

Målsättningen är att nämndemännen ska få goda kunskaper och insikter i ämnet och därmed kunna medverka till väl avvägda domslut.

Brottsofferfonden fattar sitt beslut under juni.

OMKOSTNADER FÖR NÄMNDEMÄNNENS UTBILDNINGSINSATSER 2011 – 2014

Riksförbundets bestämda uppfattning är att nämndemännen ska vara väl informerade och insatta i aktuella frågor med anpassad utbildning och regelbunden information. Detta för att den enskilde nämndemannen skall kunna sköta sitt åtagande på ett rättssäkert sätt i domstolen.

Frågan om utbildning och information till nämndemännen har under senare år varit föremål för synpunkter och olika överväganden. Justitiedepartementet och Domstolsverket har återkommande behandlat frågor som gällt såväl innehåll i utbildningen och informationen för nämndemännens utbildning, information och ersättning för detta.

NRF:s förslag om att alla nämndemän skall ha rätt till utbildning och regelbunden information och ersättning för att kunna fullgöra sitt uppdrag medför en kostnadsökning med drygt 7 miljoner kronor under en 4-årig period. Kostnadsökningen bör finansieras genom fördelning av de medel som tillförs rättsväsendet. Uppgiften att fördela och kontrollera dessa medel bedömer NRF inte som mer omfattande än att det kan skötas inom ramen för riksförbundets normala verksamhet – i samarbete med DV.

Nämndemännen som är valda av kommun och landsting, får i dagsläget klara av i stort sett all information på egen hand utan ekonomiskt stöd från ansvariga myndigheter vilket har uppmärksammats av vissa domstolschefer och framförts i den allmänna debatten och som förklarats inte är förenligt i ett modernt rättssäkert samhälle. Det viktigaste målet skall alltid vara att ingen skall förlora ekonomiskt på att utses och vara nämndeman. Därför har NRF hemställt om särskilda medel på 7 miljoner kr för den kommande mandatperioden 2011 – 14 för nämndemännens utbildning och information.

NRF:s KONGRESS 2011

NRF:s förbundsstyrelse har – som tidigare informerats om - beslutat att förlägga sin nästa kongress till Karlskrona tiden 13 – 15 maj 2011. Förbundet har samtidigt utsett en arbetsgrupp från NRF och en från Karlskrona nämndemannaförening. Den fortsatta handläggningen av kongressens planering fungerar smidigt och säkert. Temat kommer att vara ”Respekt och bemötande”. NRF påminner återigen medlemsorganisationerna om att i god tid väcka, diskutera och skicka in motioner och förslag på styrelsekandidater till NRF.

TIDNINGEN NÄMNDEMANNEN

Du vet väl att 93 % av alla nämndemän i landet läser och får sin huvudsakliga information genom riksförbundets tidning Nämndemannen.

HEMSIDAN

Du vet väl att du och din förening enkelt och kostnadsfritt kan skapa dig en egen hemsida, helt utan teknisk förkunskap. Du väljer tillsammans med NRF din designmall och lägger till text och bilder, och så har du din egen hemsida. Enklare än så kan det inte bli!

Med Catarinas Ingvarssons verktyg och hennes hjälp på vårt kansli - kan du och din förening skapa och redigera din hemsida.

NRF KANSLI

För att underlätta för de nämndemän som önskar komma i kontakt med förbundet kommer kansliet i Enköping under 2010 att vara bemannat varje helgfri torsdag mellan kl. 0900-1600. Om du saknar något nyhetsbrev i ditt nämndemannarum, eller vill ha information i någon speciell fråga, vänligen kontakta förbundets kansli på telefon 08-651 5513 eller via e-post. Du kan också besöka förbundets hemsida för aktuell information på www.nrf.cc

Med vänlig hälsning Hans Båging, förbundssekreterare
Nämndemännens riksförbund, Telefon 070 679 1265